

Masarykův domov mládeže a Školní jídelna Brno, příspěvková organizace
Brno, Cihlářská 604/21, PSČ 602 00

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Č.j.:	Spisový / skartační znak	16/2018	A.8./A10
Vypracoval:	PhDr. Eva Svobodová, MBA, LL.M., ředitelka DM, Mgr. Miluše Vieweghová, ŠMP		
Schválil:	PhDr. Eva Svobodová, MBA, LL.M., ředitelka DM		
Směrnice nabývá účinnosti dne:	8. 9. 2018		

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

MASARYKOVA DOMOVA MLÁDEŽE A ŠKOLNÍ JÍDELNY
BRNO, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

DM CIHLÁŘSKÁ 21

NEBOJ SE! PROMLUVIT

1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa domova mládeže	Masarykův domov mládeže a Školní jídelna Brno, příspěvková organizace Brno, Cihlářská 604/21, PSČ 602 00
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Ředitelka	PhDr. Eva Svobodová, MBA, LL.M.
Telefon	549 247 995
E-mail	info@masarykudm.cz

Školní metodik prevence	Mgr. Miluše Vieweghová
Telefon	549 247 995
E-mail	vieweghova@masarykudm.cz
Konzultační hodiny	pondělí 18:00 – 20:00

2 ÚVOD

Nárůst rizikového chování včetně zneužívání návykových látek se týká i populace žáků studentů středních a vyšších odborných škol. Žáci a studenti středních a vyšších odborných škol patří k nejohroženější skupině.

Je tedy důležité zahájit primární prevenci co nejdříve a poskytnout žákům a studentům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Z tohoto důvodu i náš domov mládeže připravuje a realizuje komplexní program primární prevence rizikového chování včetně primární prevence užívání návykových látek, do kterého je zahrnuto co nejvíce spolupracujících subjektů.

Minimální preventivní program vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č. j. 20 006/2007-51.

3 VSTUPNÍ INFORMACE

Charakteristika regionu a domova mládeže

Okres Brno-město tvoří statutární město Brno, které je druhým největším městem České republiky, zároveň je centrem Moravy. Na území města Brna žije téměř třetina obyvatel celého Jihomoravského kraje.

Brno patří k nejstarším průmyslovým střediskům ve střední Evropě. Je tradičním obchodním a společenským centrem Jihomoravského kraje i centrem veletržní a kongresové turistiky, druhým největším centrem vzdělávání v České republice a také krajským zdravotnickým centrem. Město má rozsáhlé ubytovací, nákupní a stravovací možnosti. Bohatý program divadelních scén, stálých kin, muzeí a galerií předurčuje Brno do role významného kulturního střediska celého Jihomoravského regionu.

Ve městě je řada stavebních památek z období gotiky, památek z období renesance a baroka. Je zde evidováno 1 430 kulturních a 6 národních kulturních památek. Hospodářský, společenský i politický význam města Brna přesahuje hranice Jihomoravského kraje. Má širokou síť bank, pojišťoven a advokátních kanceláří. Je sídlem Nejvyššího soudu ČR, Nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu ČR, Nejvyššího státního zastupitelství, Úřadu na ochranu hospodářské soutěže a Kanceláře veřejného ochránce práv (ombudsmana).

Masarykův domov mládeže se nachází téměř v centru města, ubytování žáci a studenti dojíždějí z měst a obcí celého Jihomoravského a Severomoravského kraje, včetně krajů přilehlých.

Nabízíme ubytování, celodenní stravování a výchovnou péči pro žáky a studenty středních škol. Ubytování mají možnost využít plnohodnotně volný čas v zájmových kroužcích. K dispozici mají studovny, které jsou uzpůsobené pro různé činnosti a jsou vybavené pro poslech hudby, sledování televize, videa a DVD. K dispozici mají hudební studovny s klavíry. Bezdrátová síť pro připojení k internetu je ve všech pokojích. Rovněž počítačová učebna s PC je realizována pevným připojením. Pravidelně lze sportovat v naší zařízené posilovně. Pro zájemce máme různé tvůrčí dílny např. keramickou dílnu s hrncířským kruhem a pecí. K dispozici je kvalitně vybavená knihovna, která

obsahuje klasickou, moderní i odbornou literaturu. Zúčastňujeme se kulturního života města Brna, navštěvujeme divadla, koncerty, výstavy, vernisáže apod. Pod vedením vychovatelů mohou ubytovaní rozvíjet individuální zájmovou činnost.

4 VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE DOMOVA MLÁDEŽE

Součástí strategie domova mládeže je podpora průběžné a vzájemné komunikace mezi žáky, studenty, pedagogy, vedením domova mládeže a zákonnými zástupci.

Vnitřní zdroje domova mládeže:

- + *webové stránky domova mládeže* – www.masarykuvdm.cz, zde je možné najít všechny důležité informace, včetně MPP
- + *nástěnky* – potřebné informace jsou zveřejňovány na nástěnce u vrátnice, popř. na jednotlivých patrech u kanceláře vychovatelů
- + *domovní rada* – podněty vycházejí i z požadavků samotných žáků a studentů vznesených na domovní radě, která se koná 1x za měsíc.
- + *schůzky výchovných skupin* – konají se minimálně 1x za měsíc nebo dle potřeby
- + *knihovna*

Vnější zdroje domova mládeže:

Součástí vnější sítě domova mládeže je také spolupráce s dalšími subjekty nejdůležitější kontakty a odkazy – viz. čl. 9 a 10 tohoto MMP.

- + Krajský úřad JMK, Žerotínovo nám. 3/5, Brno
- + Orgán sociálně právní ochrany dětí OSPOD
- + Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti Sládkova
- + Anabell – pro nemocné bulimií a anorexií
- + Městská policie Brno
- + Občanské sdružení a nadace Podané ruce

5 BEZPEČNÝ DOMOV MLÁDEŽE

5. 1 Vnitřní řád

Vnitřní řád není přílohou MPP. Tvoří samostatný dokument domova mládeže a je platný od 25. 5. 2018. Naleznete jej na vrátnici DM a na webových stránkách domova mládeže: www.masarykuvdm.cz. Vnitřní řád je podrobně zpracovaný, vyjmenovává práva a povinnosti žáků a studentů, práva o povinnosti zákonných zástupců, práva a povinnosti pedagogických pracovníků a výchovná opatření.

5. 2 Krizový plán domova mládeže

Krizový plán domova mládeže je podrobně zpracován a je přílohou MPP.

5. 3 Riziková místa domova mládeže

Riziková místa v domově mládeže jsou pokoje, chodby, koupelny, WC, kuchyňky, klubovny s televizí, cvičebny. Během obědů a večeří má na starosti jídelnu vychovatel vykonávající dohled. Ostatní prostory vychovatelé pravidelně kontrolují. Při kontrolách WC a koupelen vychovatelé dbají na to, aby se zde žáci a studenti nezdržovali delší dobu, než je nutné. Asistent pedagoga vykonávající noční službu a bezpečnostní pracovník na ranní směně prochází pravidelně každou hodinu celý domov. Riziková místa byla vytipována na základě zkušeností jednotlivých vychovatelů během dohledů. Při vzniku problémové situace ji řeší pedagog přítomný na dohledu. Jedná se hlavně o úrazy či konflikty mezi žáky a studenty. Pokud situaci pedagog vyhodnotí jako závažnou, uvědomí ihned ředitelku domova mládeže nebo zástupkyni ředitelky, popř. vedoucí vychovatelku.

6 MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

6. 1 Vytyčení rizikového chování

Primární prevence rizikového chování u žáků a studentů v působnosti našeho domova mládeže je zaměřena na:

a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků a studentů:

- záškoláctví
- šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus
- kriminalita, delikvence
- užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky (OPL) a onemocnění HIV/AIDS a dalšími infekčními nemocemi souvisejícími s užíváním návykových látek
- závislost na politickém a náboženském extremismu
- netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling)

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- domácího násilí
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání
- ohrožování mravní výchovy mládeže
- poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)

6. 2 Cílové skupiny

Hlavní cílové skupiny jsou žákyně a studentky brněnských středních škol a VOŠ. Kapacita MDM Cihlářská je 164 děvčat, ve věkovém rozmezí 14 – 20 let. Jedná se o skupinu osob s nízkou mírou rizika a velmi nízkou frekvencí výskytu sociálně patologických jevů.

6. 3 Cíle prevence v DM

Dlouhodobý cíl

- prevence drogových závislostí, alkoholismu a závislosti na nikotinu
- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku
- oddálit první kontakt s návykovými látkami
- předcházet závislosti na návykových látkách a zdravotním problémům způsobených jejich konzumací

Střednědobý cíl

- prevence šikany – předcházet šikaně – jejím projevům a formám
- zasvětit do problematiky šikany pedagogické i nepedagogické pracovníky
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života
- pěstovat úctu k životu (staří x mladí), (bohatí x chudí), (zdraví x hendikepovaní)
- posilovat a rozvíjet zdravé mezilidské vztahy a vrstevnické vztahy
- podporovat a rozvíjet přirozenou zvědavost a potřebu poznávat vše nové

Krátkodobý cíl

- aktivně vyhledávat žákyně a studentky ohrožené záškoláctvím
- posilovat hodnotu vzdělání
- důsledně sledovat omluvené a neomluvené absence ve škole
- spolupracovat s třídními učiteli na dodržování školní docházky
- podporovat zdravý životní styl – životospráva, duševní hygiena, režim dne
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita
- upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí
- aktivovat k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem

6. 4 Řízení a realizace preventivních aktivit

Ředitelka domova mládeže

Vytváří podmínky pro předcházení vzniku rizikového chování zejména:

- zabezpečením poskytování poradenských služeb v domově mládeže se zaměřením na primární prevenci rizikového chování
- koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Minimálního preventivního programu
- řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování v domově mládeže
- jmenováním školním metodikem prevence pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady, případně mu umožní studium k výkonu specializovaných činností v oblasti prevence rizikového chování. Pokud není možné, aby funkci školního metodika prevence měl pedagog s odbornými předpoklady, pověří kteréhokoliv pedagoga domova mládeže, který se bude aspoň v tomto oboru vzdělávat pomocí kurzů
- podporou týmové spolupráce školního metodika prevence, vychovatelů a asistentů pedagoga při přípravě, realizaci a vyhodnocování Minimálního preventivního programu

Školní metodik prevence

Metodické a koordinační činnosti

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu domova mládeže.
- Koordinace a participace na realizaci aktivit domova mládeže zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů.
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků domova mládeže v oblasti prevence rizikového chování (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s výchovnými skupinami apod.).
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků domova mládeže v oblasti prevence rizikového chování.
- Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků (studentů)/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.
- Koordinace spolupráce domova mládeže s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence rizikového chování.
- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích a studentech v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.

- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům domova mládeže.
- Prezentace výsledků preventivní práce domova mládeže, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků domova mládeže pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

Poradenské činnosti

- Vyhledávání a orientační šetření žáků/studentů s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům/studentům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s daným vychovatelem).
- Spolupráce s vychovateli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků/studentů a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování v domově mládeže.

Konzultační hodiny metodika prevence pro žáky/studenty i rodiče:

pondělí 18:00 – 20:00

7 PRIMÁRNÍ PREVENCE V RÁMCI AKCÍ (AKTIVIT) DOMOVA MLÁDEŽE

Základem je prevence všeobecná specifická, kterou doplňují aktivity prevence nespécifické. V oblasti indikované a sekundární prevence spolupracujeme s odborníky.

V každém měsíci organizujeme nejméně jednu přednášku spojenou s besedou, která je zaměřená na primární prevenci:

Září – téma: „**PRÁVNÍ VĚDOMÍ**“; Městská policie Brno, oddělení prevence

Říjen – téma: „**LÁSKA JE LÁSKA**“; MUDr. Zavřelová, Lékařská fakulta MU,

- účast na dobročinné prodejní sbírce „**BÍLÁ PASTELKA**“- prohloubení spolupráce

S TYFOCENTREM Brno

Listopad – téma: Interaktivní program „**ZDRAVÉ KOULE**“; St. zdravotní ústav, oddělení podpory zdraví

Prosinec - téma: Interaktivní program „**BODY IMAGE**“; St. zdravotní ústav, oddělení podpory zdraví

Leden - téma: „**ABY BYLO KYBERBEZPEČNO**“; Městská policie Brno, oddělení prevence

Únor – beseda s **EX-USEREM**; Podané ruce

Březen - téma: „**SEXUÁLNÍ VÝCHOVA, ANTIKONCEPCE**“; St. zdravotní ústav, oddělení podpory zdraví

Duben - téma: „**DROGY**“; St. zdravotní ústav, oddělení podpory zdraví

Květen – téma: „**PREVENCE NÁDOROVÉHO ONEMOCNĚNÍ KŮŽE**“; St. zdravotní ústav Brno

8 SPOLUPRÁCE S RODIČI A VZÁJEMNÁ INFORMOVANOST

Problémy spojené s drogami a dalšími formami rizikového chování je třeba řešit ve vzájemné spolupráci. Pro zajištění efektivity programu je důležitá informovanost rodičů a žáků/studentů. Rodiče jsou informováni na první schůzce na začátku školního roku, na webových stránkách, prostřednictvím informační nástěnky. S rodiči problémových žáků probíhá informace na schůzkách komise.

Rodiče mohou využívat konzultační hodiny ŠMP.

9 DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Krajský úřad JMK, Žerotínovo nám. 3/5, Brno

Oddělení prevence: pielinska.danuse@kr-jihomoravsky.cz

Prevence kriminality: @kr-jihomoravsky.cz

Protidrogový koordinátor: viselka.ondrej@kr-jihomoravsky.cz

Orgán sociálně právní ochrany dětí OSPOD

Diagnostický ústav

Školská zařízení preventivně výchovné péče + Střediska výchovné péče SVP

Psychiatrická léčebna a Detoxikační jednotka

Húskova 2, Brno Černovice, sekretariat@plbrno.cz

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti

Sládkova 45, Brno tel.: 548 526 802, poradna@pppbrno.cz, sladkova@pppbrno.cz
www.poradenskecentrum.cz

Občanské sdružení a nadace Podané ruce

Francouzská 36, Brno, tel: 545247353, info@podaneruce.cz, www.podaneruce.cz

K-centrum Drug Azyl

Vídeňská 3, Brno, tel. 543249343, drugazyl@podaneruce.cz

Fakultní nemocnice Brno-Bohunice

Jihlavská 20, Brno, tel.: 547191111 lpilarova@fnbrno.cz

Zde též non stop Krizové centrum -tel.: 532232078

Linka naděje: 547212333

Dětská nemocnice, Černopolní 9, Brno, tel.: 532234111 - klinická psychologie

Centrum dětských odborných zdravotních služeb, Bílý dům, Žerotínovo nám. 4/6, Brno, tel.:

533302111 - psychiatrie, psychologie

Národní linka prevence AIDS – zelená linka

Tel.: 800144444

AIDS centrum FN – informační služby

Tel.: 532232276

SPONDEA o.p.s.

-ambulantní poradenství v oblasti sociální, individuální a rodinnou terapii

Krizová linka non stop -tel.: 541235511, 608118088, krizovapomoc@spondea.cz

Bílý kruh bezpečí

Slovinská 41, Brno tel.: 541218122 bkb.brno@seznam.cz - pomoc obětem a svědkům trestných činů

Fond ohrožených dětí

Francouzská 58, Brno tel.: 545215105, www.fod.cz

Linka Bezpečí dětí a mládeže tel.:800155555 info@linkabezpeci.cz

Rodičovská linka tel.:283252222

Linka vzkaz domů tel.:800111113

Modrá linka – linka důvěry pro děti a mládež Brno tel.:549524114 info@modralinka.cz

Linka psycho pomoci tel.: 225214214, www.psychopomo.cz

Středisko sociální pomoci dětem

Hapalova 4, Brno tel.: 549272850

Anabell – pro nemocné bulimií a anorexií

Masarykova 506/37, 602 00 Brno, Mobil: 724 824 619, mail: brno@anabell.cz

Veřejný ochránce práv občanů – Ombudsman

Údolní 39, Brno, tel.: 542542888, podatelna@ochrance.cz

10 ODKAZY

O drogách – portál primární prevence

www.odrogach.cz/

Prev-Centrum

www.prevcentrum.cz/

Informační portál o ilegálních a legálních drogách

www.drogy-info.cz

DIS – drogový informační server

www.drogy.net/

A.N.O. - Asociace nestátních organizací zabývajících se prevencí a léčbou
drogových závislostí

www.asociace.org/

Sekce Prevence sociálně patologických jevů na stránkách MŠMT
www.msmt.cz/vzdelavani/prevence-ptj (v levé spodní části stránky je podrobné menu)
Centrum Adiktologie

www.adiktologie.cz/

Žák a sociálně patologické jevy v kontextu střední školy

www.sos-ub.cz/prevence/index.php

Ministerstvo vnitra – Policie ČR/ prevence

Všeobecná, selektivní a indikovaná primární prevence rizikového chování pro děti a rodiče
www.spolek-psychologickych-sluzeb.cz

V Brně dne 4. 9. 2018

PhDr. Eva Svobodová, MBA, LL.M.

ředitelka